

17. søndag efter trinitatis 2017

Det siges at vi lever i en nypuritansk tid. En tid, hvor vi holder øje med hinanden hele tiden. Lever de andre nu efter reglerne? Gør de, som vi alle sammen har aftalt, at man skal ude i det offentlige rum? Vi skal helst ligne hinanden alle sammen, vi skal assimileres. Der må ikke være nogen, der skiller sig ud, der må ikke være nogen, der giver udtryk for at tro på noget andet end det store flertal. Der er i fuldt alvor mennesker, endda i vores folketing, som tror, at vi kan gøre det offentlige rum værdineutralt. Til et sted, hvor der ikke er udtryk for, at vi tror på eller mener og synes, for det er for belastende for andre mennesker at skulle tage stilling til det hele tiden. Vi, der går med kors, skal helst skjule det. Og det skal i hvert fald tages af, når vi er på arbejde, så vi ikke indoktrinerer andre mennesker ved at bære et symbol på kristendommen. Vi må ikke vise, at vi har et religiøst liv, der måske går ud over det at fejre jul. Går vi i kirke, må vi ikke sige det for højt og kirkeklokker skal enten dæmpes til det lavest mulige niveau eller helt afskaffes. Vi kunne jo komme til at støde nogen med al denne kimen og kalden til bøn.

Det har ret store konsekvenser, især for vore børn i skolerne, at man skal se ud på en bestemt måde og følge meget faste uskrevne regler for det gode og sunde liv. De risikerer nemlig hurtigt at havne i kassen med mærket "Forkert!" skrevet med store røde bogstaver. Så de gemmer sig for hinanden. Tør ikke bade med de andre efter gymnastiktimer eller i svømmehaller, for deres kroppe bliver bedømt af klassekammeraterne, man må hverken være for tyk, for tynd eller på anden måde skille sig ud. Man taler heller ikke med hinanden om problemer eller de svære ting i livet, for så er man dømt psykisk ustabil eller underlig med det samme. Som en af de svage, der ikke kan finde ud af sit eget liv. Det er kun det stærke, sunde og ikke-religiøse, der kan betragtes som normalt. Der bliver holdt øje med os. Og der er altid nogen som straks melder sig til at vogte over de andre. Til at irettesætte, håne og føre an, når andre skal udelukkes fra fællesskabet, fordi de trådte ved siden af. Vi kalder dem farisæere.

Der er også farisæere, der holder øje med Jesus i dagens tekst fra Lukasevangeliet. De skal se, om han bryder reglerne. Om han overholder Guds lov eller går imod den. De har måske som sædvanlig tænkt sig at sætte Jesus på prøve, at fange ham i selvmodsigelser eller måske endda blasfemisk tale. Men det er dem selv, der bliver sat på prøve. De bliver fanget i deres egne indre konflikter og kan ikke svare på det simple spørgsmål: Er det tilladt at helbrede på sabbatten eller ej? I virkeligheden er det nu heller ikke noget enkelt spørgsmål. Det Jesus spørger dem om, er jo, om det er tilladt Gud at gribe ind i et menneskes liv på en helligdag? Må man i Guds navn gøre mennesker raske, velsigne dem og forandre deres liv til det bedre, hvis man har muligheden på en helligdag? Begår man måske ligefrem en synd ved at lade være, hvis det stod i éns magt at gøre det for et andet menneske? Så bliver det lige pludselig lidt kompliceret at svare på, så farisæerne tier stille.

Vi må også tit kæmpe sådan en indre kamp med os selv, når vi skal tage stilling til regler og love i vores samfund. Hvilke må vi bryde, når vi står i en konflikt mellem det som loven påbyder os at gøre, og det som vi bare ved er rigtigt at gøre i situationen? Somme tider giver det sig selv. Som i det eksempel Jesus nævner. Hvis vores eget barn var i livsfare, eller hvis vores livsgrundlag var truet, så ville vi bryde reglerne. Oksen er bondens livsgrundlag, den skal trække ploven og vognen med det tunge læs. Men ofte er det ikke nemt at skelne. Må man sælge cannabisolie til syge mennesker, hvis det kan afhjælpe deres smerter? Og bliver det mere eller mindre ulovligt, hvis patienten vælger at ryge det i stedet? Må man give dødeligt syge mennesker en overdosis morfin, så de kan dø hurtigere? I Guds lov, står der, at vi ikke må slå ihjel, og det gør der også i dansk lov. Bliver det mindre problematisk, hvis vi kalder det aktiv dødshjælp eller assisteret selvmord? At

bryde loven er ikke så enkelt, som vi nogle gange vil gøre det til. Og Jesus kom ikke bare for at afskaffe alle love og regler, som vi somme tider hører nogen prædike. Det er ganske misforstået. Men Jesus sagde, at vi simpelt hen i alle aspekter af vores liv er nødt til at sætte kærligheden til mennesket over vores lovgivning, og over vores eventuelle moralske eller etiske kvababelser. Og kærligheden består måske ikke i at tage livet af folk, men i at få skabt et samfund, hvor der også er plads til at vi taler om lidelser og smerter, og hvor vi sammen tager hånd om det lidende menneske. Et samfund, hvor vi ikke tragter efter det værdineutrale, følelsesforladte tomrum, men hvor der netop er plads til vore forskelligheder. Til vores tro og vores håb og den kærlighed, som vil visne imellem os, hvis vi ikke vil se hinanden, som vi er. Som mennesker med en masse fejl og mangler og pudseløjerligheder, men dog alligevel mennesker, der er skabt af Gud. Og hvis Gud mente, at dette menneske var værd at give liv, så kunne vi måske også lige overvinde os selv til at mene det.

Vi kan ikke i længden leve som ufejlbarlige. Det er det puritanisme går ud på. At være ren og uden fejl. Det er ikke lykkedes nogen tidligere i historien og vil heller ikke lykkes for os. For det er jo slet ikke det livet går ud på. Og hvis du bruger hele dit liv på at holde øje med, hvad naboen foretager sig, hvem skal så leve dit eget liv for dig i mellemtiden? Vi må holde op med at være farisæere for hinanden. For ikke bare forsøger vi hver især at mase os frem ved livets bord for at sidde øverst. Vi sætter os også gerne i rollen som den, der siger til de andre: Sæt dig ned bagved. Du var ikke fin nok til at sidde her sammen med os andre. En rolle, der slet, slet ikke tilkommer os. Vi er her ikke for at dømme hinanden. Vi er her for at hjælpe hinanden. For at vejlede og løfte og samle op, når nogen er faldet. Vi er her for at leve sammen, ikke bare ved siden af hinanden, men sammen. Vi er ikke sat i verden for at fryde os over dem, som går fortabelsen i møde med alt for hastige skridt, men for at tage mennesker ved hånden og lede dem mod frelsen ved Jesus Kristus. Og netop derfor må vi råbe ekstra højt, når samfundet beder os om at tie med Guds ord. Og netop derfor skal vi når samfundet beder os tage vore kors af skaffe os et af dobbelt størrelse og gå med det fuldt synligt i det offentlige rum. Lad klokkerne kime for fuld styrke, så alle kan vide, at nok kan vi mennesker give love og dømme hinanden, men i sidste ende tilhører al magt og ære den Gud, som har skabt os. Amen!